

Η ελληνική νεολαία είναι προοδευτική

(Ομιλία του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας
ΚΩΣΤΑ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ στη «Γιορτή
Δημοκρατίας» '86 της ΟΝΝΕΔ, 28-9-1986)

Νέοι και νέες της ΟΝΝΕΔ, νέες και νέοι της Ελλάδας,
Νέοι πολίτες της Ελληνικής Δημοκρατίας

Ανανέωση της ελπίδας όλων μας αποτελεί κάθε χρόνο η γιορτή σας. Η έντονη πολιτική σας παρουσία σε κλίμα γιορτής, ανανεώνει τις ελπίδες πως θα δαμάσετε τις προκλήσεις των καιρών. Την πρόκληση του μέλλοντος. Και θα δώσετε σ' αυτό το δικό σας ύφος.

Σας συγχαίρω για τη γιορτή σας και για τις μεγάλες επιτυχίες σας. Αναδειξάτε την ΟΝΝΕΔ στη μεγαλύτερη πολιτική νεολαία της χώρας. Είναι κοινή παραδοχή σήμερα ότι η δύναμη της Ν.Δ. ανεβαίνει σταθερά. Είμαστε όμως πιο περήφανοι που τις ιδέες μας εγκολπώνεται η ελληνική νεολαία. Αυτό μου δίνει αισιοδοξία. Όταν κερδίζει τη νεολαία ένα κόμμα, αποτελεί τη μεγαλύτερη επιβεβαίωση πως σωστά πορεύεται. Γι' αυτή μας την επιτυχία σας παίζατε ένα αποφασιστικό ρόλο.

Θέλει πραγματικά κουράγιο σήμερα, στις συνθήκες και με τα άγχη που σας φορτώνει το σήμερα, να δηλώνετε στην εθνική συνείδηση την έντονη πολιτική σας παρουσία μ' αυτόν τον τρόπο. Η Νέα Δημοκρατία είναι περήφανη για σας. Η Ελλάδα είναι περήφανη για σας.

Η νεολαία στο περιθώριο

Δεν εκφράζουν τη θέληση ούτε γίνονται με την ανοχή της ελληνικής κοινωνίας τα όσα δεινά πλήττουν σήμερα τη νεολαία. Την αποτυχία μιας κυβέρνησης εκφράζουν. Κατήχησε η κόπια μιας πολιτικής. Η ελληνική οικογένεια, η ελληνική κοινωνία, κάνει τις μεγαλύτερες θυσίες για τα παιδιά της και τις

περισσότερες από κάθε άλλη στο σύγχρονο κόσμο.

Και εδώ βρίσκεται το παράδοξο. Η ελληνική οικογένεια να θυσιάζεται για τα παιδιά της. Να στερούνται αδιαμαρτύρητα, ακόμη και με χαρά, τα πάντα οι Έλληνες γονείς για χάρη των παιδιών τους. Και μια ελληνική κυβέρνηση, που υποτίθεται ότι εκφράζει σε άλλο επίπεδο, που είναι υποχρεωμένη να εκφράζει, στο πολιτικό επίπεδο, αυτό ακριβώς το εθνικό πνεύμα, να ακολουθεί για τους νέους μας την πολιτική της κακιάς μη-ρίας.

Και οι νέοι μας απωθούνται στο περιθώριο. Τη στιγμή που τα πάντα αλλάζουν, που ένας νέος κόσμος οικοδομείται, ένας κόσμος που οι νέοι θα κατοικήσουν, οι νέοι της χώρας μας διαγκωνίζονται σε ουρές ανέργων. Δοκιμάζονται με αναμονές απελπισίας και εξευτελιζονται στην αγωνιώδη αναζήτηση μιας ευκαιρίας από το κομματικό κατεστημένο. Που απαιτεί να απεμπολήσουν την ιδεολογία τους, την πολιτική τους συνείδηση και την ανθρωπινή τους αξιοπρέπεια για να τους υποσχεθούν απλώς οι κομματάρχες - διαχειριστές και του κράτους, μια θέση. Σπαταλιέται έτσι η δύναμη εκείνη που απαιτείται για να αποκτήσει το μέλλον ταυτότητα. Αλλοτριώνεται η νεότητα και το αύριο γίνεται αντί ελπίδα, απειλή.

Ο σοσιαλιστικός αυταρχισμός του ΠΑΣΟΚ

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ διαχειρίζεται άθλια το σήμερα και διακυβεύεται το αύριο. Δεν κατανοεί το πρόβλημα του σήμερα και δεν έχει όραμα για το αύριο. Τα δανεικά και παρωχημένα οράματα του περασμένου αιώνα πρόσφεραν όσα καλά και κακά είχαν και μπορούσαν. Αποδείχθηκαν όμως απλοϊκά και ανίκανα από την ανατολή κιόλας της νέας εποχής.

Γεννήθηκαν σε μια άλλη εποχή. Όταν η Ευρώπη αποτίναξε το σκοτεινό φεουδαρχικό της παρελθόν και ως αντίλογος στη δημοκρατική ιδεολογία της ανερχόμενης αστικής δύναμης. Όπου επιχειρήθηκε εφαρμογή τους αναβίωσε ο φεουδαρχισμός στις πολιτικές και κοινωνικές δομές. Δεν θα ανα-

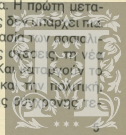
τρέξω σε ξένα παραδείγματα. Αρκεί η εμπειρία του πασοκικού σοσιαλιστικού αυταρχισμού. Ο φεουδαρχικός του χαρακτήρας είναι αυτόφωρος. Ο αρχηγός - ήλιος και οι περιβάλλοντες αυτόν νομείς της κομματικής και κρατικής εξουσίας, φεουδάρχες υποτελείς του.

Οράματα των ελεύθερων ανθρώπων

Το μέλλον δεν αποτελεί παράταση του παρελθόντος. Μέλλον δεν είναι οι αναπαραγωγές κληρονομημένων μύθων, δομών και ιδεολογημάτων. Η μετάβαση αυτή συνεπάγεται ποιοτική μεταβολή. Πρόδοος σήμερα είναι κάτι διαφορετικό από αυτό που ήταν χθες. Η εξέλιξη της ανθρωπότητας έχει φτάσει σε μια τόσο αποφασιστική καμπή, που μόνο με τη μετάβαση από την αγροτική στη βιομηχανική κοινωνία μπορεί να συγκριθεί.

Και συντελείται με ασύγκριτα ταχύτερους ρυθμούς. Όσο λίγο κατόνησαν τη βιομηχανική επανάσταση, τα μεταφυσικά ιδεολογήματα του φεουδαρχικού κόσμου, άλλο τόσο κατανοούν τις επαναστατικές αλλαγές σήμερα τα σοσιαλιστικά και μάλιστα τα πασοκικού τύπου ιδεολογήματα.

Δεν έχει λοιπόν γενικά ο σοσιαλισμός απάντηση στα προβλήματα που πληθαίνουν και γίνονται πιο δύσκολα. Αγκυροβολημένος στα δόγματα της ταξικής πάλης παρέμεινε μια ανεξέλικτη θεωρία στο πρωτοβιομηχανικό στάδιο. Όταν η μηχανή και οι δυνατότητές της να υποκαθιστά τη μυική δύναμη του ανθρώπου και να πολλαπλασιάζει την παραγωγή λειτουργούσε ως καταλύτης στις παραδοσιακές κοινωνικές δομές. Ποτέ δεν αφομοίωσε τις συγχρονιστικές αλλαγές που ακολούθησαν στο κοινωνικό εποικοδόμημα. Η πρώτη μεταφεουδαρχική ταξική κοινωνία της Ευρώπης δεν υπακούει πια. Επιβιώνει μόνο στην ιδεολογία και τη φαντασία των πασοκιστών. Αδυνατούν να κατανοήσουν τις νέες σχέσεις στην νέα κοινωνία και να την εκφράσουν πολιτικά. Και καταργούν το σύγχρονο πολίτη. Καταργούν στην ουσία και την πολιτική. Εκχωρούν τις ασύλληπτες δυνατότητες της βιομηχανικής

χνολογίας σε απρόσωπους γραφειοκράτες, σε απολιτικούς τεχνοκράτες και ανελεύθερους εξουσιαστές. Την πρόκληση αυτή μπορούν να δαμάσουν και να εξανθρωπίσουν μόνο πολίτες ελεύθεροι και ιδεολογίες φιλελεύθερες και δημοκρατικές. Μπορούν να δαμάσουν οι νέοι που διαπαιδαγωγούνται πολιτικά με το όραμα του ελεύθερου ανθρώπου. Με το όραμα της ελευθερίας. Η τεχνολογική πρόοδος χωρίς ελευθερία γίνεται εφιάλτης. Και ο άνθρωπος σκλάβος της.

Η αγανάκτηση του νέου πολίτη

Στον έκτροπο πασοκικό σοσιαλισμό, το μοναδικό στο είδος του, τα πράγματα γίνονται χειρότερα. Οι πολιτικές διαδικασίες, κραυγαλέα αντιδημοκρατικές, δεν ήταν ποτέ περισσότερο αδιαφανείς. Παράλληλα, η αφροσύνη στη διαχείριση του δημόσιου πλούτου, η μανία σπατάλης, ο κομματισμός, η προνομιακή μεταχείριση, η περιφρόνηση της λαϊκής θέλησης, η διαφθορά και τα σκάνδαλα χρεοκοπούν την πολιτική και την κάνουν στα μάτια των πολιτών και ιδιαίτερα των νέων αναξιόπιστη. Συντρίβεται ο πολίτης και στην αδυναμία του παροπλίζεται. Αγανακτεί και εξεγείρεται ο νέος πολίτης.

Σε μια εποχή που τα προβλήματα μόνο με την καθολική συμμετοχή και την υψηλή και μαζική πολιτικοποίηση αντιμετωπίζονται, καλλιεργείται ο εφησυχασμός, η πολιτική αδιαφορία και το κάθε είδος βόλεμα. Ο λαός παραμερίζεται και οι αποφάσεις λαμβάνονται στα άδυτα εξουσιαστικών κέντρων από ένα όλο και πιο στενό κύκλο προσώπων.

Νέοι πολίτες της Ελλάδας

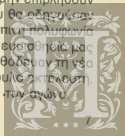
Η Νέα Δημοκρατία σας θέλει πολίτες δραστήριους και στην πρωτοπορία των πολιτικών δυνάμεων της χώρας. Η πολιτική μας ζωή χρειάζεται το δυναμισμό σας και την ευαισθησία σας απέναντι στα σύγχρονα προβλήματα. Και η Νέα Δημοκρατία θεωρεί αυτή σας την ευαισθησία για τα σύγχρονα πολιτικά μεγέθη κοινωνικό και πολιτικό εφόδιο. Σας εξοπλίζει με τη φιλελεύθερη αντιδογματική της ιδεολογία και σας εξασφαλί-

ζει ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό πολιτικό πλαίσιο δράσης για την οικοδόμηση του κόσμου που σεις θα ζήσετε.

Γνωρίζω καλά τα μεγάλα παγκόσμια προβλήματα και τα ιδιαίτερα, που οι νέοι της Ελλάδας αντιμετωπίζετε. Γνωρίζω πως η ανεργία, η έλλειψη ευκαιριών, η διάλυση της παιδείας, η απουσία προοπτικής, σας φορτώνουν με πολλαπλά άγχη. Και γνωρίζω πως τα άγχη αυτά προστίθενται στα άλλα που δεν είναι μόνο δικά σας. Ο ορατός κίνδυνος καταστροφής του περιβάλλοντος, η απειλή ενός πυρηνικού πολέμου, η διαταραχή στις ανθρώπινες σχέσεις, η τρομοκρατία, η κάθε μορφής βία, η καταπίεση και οι άλλες μαστιγές της ανθρωπότητας πλήττουν τη δική σας κυρίως αυξημένη ευαισθησία. Γνωρίζω πως στις μέρες μας οι προφήτες της καταστροφής ευημερούν και άλλοι χρησιμοποιούν τους κινδύνους σαν πολιτικές τους ευκαιρίες. Και το άγχος μεγαλώνει...

Είστε η δύναμη

Το άγχος είναι μια σημαντική προειδοποίηση. Χτυπάει συναγερμό για την κινητοποίηση των αμυντικών δυνάμεων απέναντι στους κινδύνους. Είναι όμως κακός σύμβουλος όταν τις παραλύνει. Αντισταθείτε σ' αυτόν τον κίνδυνο. Είναι συμφέρον αλλά και χρέος σας: Προσωπικό, εθνικό και πανανθρώπινο. Είστε ο κορμός της δύναμης που θα αντισταθεί στις επαπειλούμενες καταστροφές. Και είστε η δύναμη που θα δώσει τις νέες απαντήσεις, τις δικές σας απαντήσεις, στα ερωτήματα που τίθενται εξ' υπαρχής: Για το νόημα της ζωής, το νόημα της ιστορίας, το νόημα της ανθρωπότητας. Εμείς, η φιλελεύθερη παράταξη, αγωνιστήκαμε και αγωνιζόμαστε να είμαστε τα ερωτήματα ανοιχτά στο διάλογο. Να μην επιβληθούν δογματικές και ευκαιριακές απαντήσεις που θα οδηγούσαν σε ένα νέο Μεσαίωνα. Θα έκαναν την ανθρώπινη πολυφωνία μονωδία υπέρ του ενός συστήματος και την ευαισθησία μας μονόχορδη. Πολεμήσαμε τα δόγματα που μεθοδεύουν τη γαλήνη του ανθρώπου από δημιουργό σε άβουλο αντικείμενο. Και υπήρξαμε αποτελεσματικοί σ' αυτό μας τον αγώνα.

Οι φιλελεύθεροι άνθρωποι σ' όλον τον κόσμο, αφού αντιστάθηκαν σε εποχές δύσκολες στην επέλαση του δογματισμού, κερδίζουν σήμερα τη μάχη. Ο κόσμος μπορεί να ακούσει και τις δικές σας απαντήσεις.

Μια Οικονομία δίχως ελπίδα

Αγαπητοί φίλοι,

Δεν έχουμε ψευδαισθήσεις. Διατηρούμε όμως στη δίνη της πολύπλευρης κρίσης που μαστίζει σήμερα τη χώρα μας, την αναγκαία νηφαλιότητα. Η Ν.Δ. με την έντονη πολιτική της παρουσία και τη δράση της και με την ασφαλή προοπτική να βγάλει τη χώρα από την κρίση, είναι η δύναμη που σήμερα αποτρέπει τον πανικό.

Η εικόνα που παρουσιάζει σήμερα η Οικονομία μας είναι πράγματι ανησυχητική. Όχι μόνο για το παρόν αλλά και για τους κινδύνους που εγκυμονεί για το μέλλον. Μια Οικονομία χωρίς αγορά. Μια Οικονομία που κατατρώχεται από την τοκογλυφία, από το κομματικό παρακράτος με τα κρυφά πλοκάμια του, μια Οικονομία που το διαφανές και ηθικά αποδεκτό κίνητρο του κέρδους έχει αντικατασταθεί από τη μίζα και το μονοπωλιακό εκβιασμό με την ανοχή του επίσημου και την ευλογία του κομματικού κράτους. Μια Οικονομία που δεν είναι Οικονομία ελεύθερη και δημοκρατική. Είναι Οικονομία ανήθικη, που ταιριάζει στο σκοταδισμό και τη βία των κάθε είδους ολοκληρωτισμών. Είναι μια Οικονομία που δεν έχει καμιά ελπίδα να αναπτυχθεί. Μια Οικονομία που ζητάει θυσίες χωρίς να προσφέρει ελπίδα. Λυπούμαι γιατί, ίσως από δικό μας φταίξιμο, αυτά δεν έχουν γίνει κτήμα του ελληνικού λαού.

Γνωρίζουμε όμως πως η σημερινή κρίση είναι πολύ βαθύτερη και πολύ πιο εκτεταμένη. Αν και πλήττει όλους μας, λίγοι υποψιάζονται το πραγματικό βάθος και την έκτασή της. Όλοι υφίστανται την οικονομική κρίση, όλοι βλέπουν την πολιτική και φοβούνται τη θεσμική κρίση. Όλοι αισθάνονται την ηθική

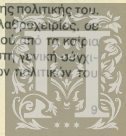
και διαισθάνονται την κοινωνική κρίση. Δεν μπορούν όμως όλοι να υπολογίσουν τις αλληλεπιδράσεις των κρίσεων αυτών, που εξελίσσονται σε ορατή απειλή για την εθνική μας υπόσταση και τον ελληνικό μας πολιτισμό.

Δεν πρόκειται για μια απλή οικονομική κρίση με κάποιες επιπτώσεις στο βιοτικό επίπεδο του λαού. Από μια οικονομική κρίση συνεχόμεθα. Τρομάζω πραγματικά να αναλογιστώ τις επιπτώσεις της σημερινής πολύπλευρης κρίσης στο μέλλον. Τις επιπτώσεις στους μηχανισμούς κοινωνικής εξέλιξης και προόδου. Ανατινάζει η κρίση αυτή τις μόνες γέφυρες από τις οποίες μπορούμε να διεκπεραιωθούμε ασφαλείς στο αύριο. Κεφάλαιο αυτής της χώρας, κεφάλαιο κάθε χώρας, είναι οι πολίτες της. Και το πιο πολύτιμο κομμάτι του λαού μας και με την προοπτική του μέλλοντος είστε σεις οι νέοι της Ελλάδας.

Η ανεργία των νέων και η ηθικοπολιτική διάβρωση του πολίτη από τον κυνισμό της σημερινής εξουσίας καταστρέφουν το μεγάλο ανθρώπινο κεφάλαιο αυτής της χώρας μαζί με τις καλές προϋποθέσεις που υπήρχαν για ένα καλύτερο ανθρώπινο μέλλον.

Ο εκχυδαϊσμός της πολιτικής ζωής

Αδιάφορο για όλα αυτά το Κυβερνητικό κατεστημένο, στηρίζει την αδιατάρακτη νομή της εξουσίας στην υποβάθμιση της πολιτικής ζωής και τη διάβρωση των θεσμικών λειτουργιών του πολιτεύματος. Τις απώλειές του επιχειρεί να καλύψει με τις δυνατότητες που του δίνει η εξουσία να παραπληροφορεί, να αποπροσανατολίζει και να εκβιάζει τον πολίτη. Διευκολύνεται σ' αυτή του την πολιτική από τη χαρακτηριστική έλλειψη σταθερής ιδεολογίας και επιδίδεται σε ευκαιριακές και αντιφατικές προσαρμογές της πολιτικής του. Επιδίδεται επίσης αδιατάκτα σε πολιτικές λαϊσοχειρίες, σε λαϊπολογία και αποπροσανατολισμό του λαού από τη κατ'εξοχή προβλήματά του, που αποβλέπουν κυρίως στην γενική εξαγίωση. Κύριος στόχος του η αποδυνάμωση των πολιτικών του

αντιπάλων. Προσλαμβάνει μάλιστα τελευταία, εξαχρειώνοντας την πολιτική ζωή, ως βοηθούς αυτού του έργου ανυπόστατα πολιτικά πρόσωπα, των οποίων εκμεταλλεύεται την αγωνία για πολιτική επιβίωση και την ανυπαρξία ηθικών αναστολών. Αποβλέπει συνεπώς με τη σύγχυση και τον εκχυδαισμό της πολιτικής ζωής στη δημιουργία παραλυτικών αισθημάτων απογοήτευσης κυρίως ανάμεσα στους οπαδούς του, που θα του εξασφαλίσουν, όπως πιστεύει, τη δυνατότητα να επιπλεύσει. Τα ιδεολογικά ράκη δεν καλύπτουν πλέον την πολιτική ωμότητα των εξουσιαστών. Είναι πια μπροστά στο λαό ιδεολογικά, πολιτικά και ηθικά γυμνοί.

Μέσα σ' αυτό το βαρύ κλίμα της οικονομικής κρίσης και της πολιτικής χυδαιότητας διεξάγονται οι δημοτικές εκλογές. Στην αντιμετώπισή τους το κομματικό κράτος δείχνει το γνωστό απεχθές πρόσωπό του, ενώ έχει αναβάλλει για αμέσως μετά τις εκλογές την ανακοίνωση των νέων εξοντωτικών αντιλαϊκών μέτρων που πάλι θα αποδειχθούν ατελέσφορα. Η απόκρυψη της αλήθειας έχει γίνει συνήθεια στην κυβέρνηση.

Έχω τονίσει επανειλημμένα την ιδιαίτερη πολιτική σημασία που η Ν.Δ. δίνει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Το ρόλο που αυτή πρέπει να παίξει στη λειτουργία και για την ολοκλήρωση του δημοκρατικού μας πολιτεύματος.

Είναι ξεκάθαρη η δική μας αντίληψη για τους δήμους και τις κοινότητες. Κύτταρα λειτουργικά της δημοκρατίας και πολιτικά κέντρα άσκησης της θεωρούμε τους οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η ανάπτυξη αυτής της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως τη βλέπουμε εμείς, θα επαναπροσδιορίσει τις πολιτικές δομές.

Η Νέα Δημοκρατία προωθεί μια ριζικά καινούργια αντίληψη για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, που δεν θέλει να την βλέπει όργανο στα χέρια της κυβέρνησης και ουραγό των τυχόν πρωτοβουλιών της κεντρικής εξουσίας, αλλά ανεξάρτητη πολιτική δύναμη που θα μπορεί όχι μόνο να προτείνει λύσεις, αλλά και άμεσα να παρεμβαίνει στα καθημερινά οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα.

Οι δημοτικές εκλογές

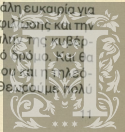
Αυτή η θεσμική ανανέωση αποτελεί την ουσία της προφοράς της Νέας Δημοκρατίας στον ελληνικό λαό μέσα από τον αγώνα των ερχόμενων δημοτικών εκλογών. Κι αυτό αποτελεί μια ξεκάθαρη πολιτική επιλογή της παράταξής μας.

Συνεπώς η Ν.Δ. με τις βασικές της αυτές θέσεις για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, υποστηρίζει σ' όλη τη χώρα ανεξάρτητους υποψήφιους. Υποψήφιους, που δέχονται τις θέσεις μας αυτές και λειτουργούν αδέσμευτοι από κομματικές κηδεμονίες για την προάσπιση των συμφερόντων των δήμων και των κοινοτήτων τους. Τους δημάρχους και τους κοινοτάρχες η Ν.Δ. δεν τους θέλει διεκπεραιωτές και όργανα της κεντρικής εξουσίας, ούτε κομματικούς τοποτηρητές αλλά τοπικούς άρχοντες.

Η φιλελεύθερη ιδεολογία αναζητά τρόπους και χώρους για την κατά το δυνατόν άμεση λειτουργία της δημοκρατίας και την ευρύτερη και αποφασιστικότερη συμμετοχή του πολίτη στα κοινά. Δεν δέχεται την υπερτροφική κεντρική εξουσία. Θεωρεί γι' αυτό πολύτιμα τα πρωτογενή κέντρα της δημοκρατίας, τις κοινότητες. Δηλώνουμε δε ευθέως τη διαφωνία μας και την αντίθεσή μας προς το νόμο που πρόσφατα ψήφισε η σημερινή Κυβέρνηση για την κατάργηση του 80% των κοινοτήτων μέσα από την αναγκαστική τους συνένωση. Από τις 5.697 κοινότητες που έχουμε σήμερα θέλει να κατασκευάσει 1.200 συνθετικές ενώσεις, που μόνο το όνομα της Κοινότητας θα έχουν.

Είμαστε ριζικά αντίθετοι στο νόμο αυτό. Είναι προϊόν πνεύματος συγκεντρωτισμού, άκρατου κομματισμού και αντιστρατεύεται τη μεγάλη κοινοτική μας παράδοση.

Οι δημοτικές εκλογές αποτελούν μια μεγάλη ευκαιρία για την προώθηση της εθνικής ενότητας και συμμετοχής και την έμπρακτη άσκηση της δημοκρατίας. Όλοι, πάλι, της κυβέρνησης, συμπεριφέρονται στο δημοκρατικό αυτό δρώμενο, και θα συνεχίσουμε. Ας μένει μόνος ο κ. Παπανδρέου και η ηγεσία του έξω από το δημοκρατικό παιχνίδι. Θεωρούμε πολύ

σημαντική κατάκτηση το δημοκρατικό αυτό διάλογο που έχει αρχίσει. Και αρνούμαστε να εμπλακούμε σε προκλήσεις και οξύτητες. Διαθέτω απεριόριστα αποθέματα ψυχραιμίας και καλώ και σας τους νέους να επιδείξετε σε κάθε περίπτωση ψυχραιμία.

Η πολιτική του ΠΑΣΟΚ στην Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί μέρος της γενικότερης ανελεύθερης και μικροκομματικά υπολογιστικής πολιτικής του. Ενώ αρνείται την πολιτικοποίηση των εκλογών, επιχειρεί την κομματικοποίησή τους. Ο λαός θα καταδικάσει την πολιτική αυτή του ΠΑΣΟΚ. Αυτό θα είναι και το μήνυμα των εκλογών, αφετηρία δημοκρατικών εξελίξεων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και τη δημοκρατική ανέλιξη της πολιτικής ζωής της χώρας.

Αυτό είναι το πολιτικό νόημα που η Ν.Δ. δίνει στις δημοτικές εκλογές. Γι' αυτό τις πολιτικοποιεί. Και αυτό θα είναι ένα ακόμη πολιτικό μήνυμα που θα βγει από τις δημοτικές εκλογές. Ένα μήνυμα δημοκρατίας. Μήνυμα για την αναβάθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και την επιβίωση και εξέλιξη του πρωτογενούς αυτού θεσμού της δημοκρατίας, της ελληνικής κοινότητας.

Ανανέωση και αξιοκρατία

Νέοι και νέες,

Η Ν.Δ. επαγγέλλεται τη γενικότερη ανανέωση της πολιτικής και κοινωνικής μας ζωής και την καθιέρωση της πιο αυστηρής αξιοκρατίας.

Ανανέωση χωρίς αξιοκρατία αποτελεί διακηρυξη κενή.

Η Ν.Δ. δεν περιορίζει το ανανεωτικό της πρόγραμμα μόνο στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Πιστεύουμε πως η δημοκρατία, με τις πιο άμεσες δυνατές μορφές, πρέπει να λειτουργεί σε κάθε τομέα κοινωνικής και πολιτικής δραστηριότητας. Πιστεύουμε πως πρέπει να αποτελεί συνειδητή δημιουργική καθημερινότητα για όλους τους Έλληνες σε όλα τα επίπεδα της κοινωνικής και πολιτικής μας οργάνωσης.

Η πρόοδος δεν μπορεί να μετριέται μόνο με αριθμούς και

ποσότητες.

Εκφράζεται και μέσα από νέες ποιότητες και λειτουργίες.

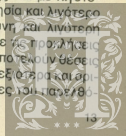
Η δημοκρατία ολοκληρώνεται με τη συνειδητή και βαρύνουσα συμμετοχή του πολίτη στα κοινά, αλλά και τη συμμετοχή στον πολιτισμό, την τέχνη, τον αθλητισμό, την ψυχαγωγία. Πρόοδος είναι η περισσότερη ανθρωπιά και δικαιοσύνη.

Η προοδευτική μας κοινωνία

Ο άνθρωπος χρειάζεται εργασία και έμπνευση, ελευθερία και τάξη, λογική και συναίσθημα, τεχνολογία και ευαισθησία, διαφωνία και γαλήνη, προβληματισμό και όραμα. Η Ελλάδα χρειάζεται τους κατοίκους των πόλεων της και της υπαίθρου. Χρειάζεται ανθρώπους που βρίσκουν ολοκλήρωση στην εργασία και τον ελεύθερο χρόνο, στο κέρδος και την κοινωνική προσφορά, ανθρώπους που είναι έτοιμοι να φροντίσουν οι ίδιοι για το μέλλον τους και να έχουν σιγουριά ότι η κοινωνία δεν θα τους εγκαταλείψει σε περίπτωση ανάγκης. Στόχος μας είναι το ολοκληρωμένο άτομο μέσα σε μια αρμονική προοδευτική κοινωνία.

Το μέλλον μπορούν να δαμάσουν εκείνοι που πιστεύουν στην αποστολή του ανθρώπου. Που με μόχθο και ελπίδα θα κάνουν τον κόσμο πιο ζεστό, πιο δίκαιο, πιο ειρηνικό, πιο φιλικό, πιο ανθρώπινο. Αυτός πρέπει να είναι ο δρόμος της Ελλάδας.

Η Ελλάδα διαθέτει πλουσιοπάροχο το «ανθρώπινο κεφάλαιο» που θεωρείται προϋπόθεση για ένα καλύτερο ανθρώπινο μέλλον. Με τη συνεργασία και τη συναπόφαση, με τον πολυμερισμό της δύναμης και τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων, με περισσότερη ελευθερία επιλογής και με λιγότερους κανονισμούς, με περισσότερη προσωπική ευθύνη και λιγότερη γραφειοκρατία θα πετύχουμε να δαμάσουμε τις προκλήσεις της καμψής που περνά η εποχή μας. Αυτά αποτελούν θέσεις της Νέας Δημοκρατίας. Όσοι βρίσκονται δεξιά και αριστερότερα από μας περιπλανώνται σε πλάνες του παρελθόντος.

ντος. Ο ταξικός αγώνας έχει αποτύχει ως μέσον επίλυσης προβλημάτων. Όπου εκδηλώνεται περιορίζει τις δυνατότητες του μέλλοντος. Οπαδοί του συγκεντρωτισμού και του κολλεκτιβισμού βρίσκονται στο τέλος τους. Αλλά και οι καθημερινοί ονειροπόλοι επίγειων παραδείσων έχουν ξυπνήσει από τα όνειρά τους.

ΟΝΝΕΔίτες και ΟΝΝΕΔίτισσες,

Μη χάσετε την πίστη σας στο μέλλον αυτής της χώρας. Έχετε όμως δύσκολο ρόλο και υπεύθυνο και σεις για να γίνει αυτό το μέλλον πραγματικότητα. Είσατε οι πρόμαχοι της ανθρώπινης ελευθερίας. Της ελευθερίας της ανθρώπινης προσωπικότητας και της ελευθερίας του συνόλου. Έχετε ακόμη το προνόμιο να είσθε οι πρόμαχοι και της ελευθερίας του αντιπάλου σας.

Είσατε η συνέχεια της ιστορίας μας και το μέλλον της. Παλιότερα η πρώτη γενιά των νέων είχε πολεμήσει στην αντίσταση κατά του αυταρχισμού και της δικτατορίας. Σήμερα, η γενιά η δική σας καλείται να αντικαταστήσει τον ηρωισμό του πολεμιστή με τον ηρωισμό του μεταρρυθμιστή και του οικοδόμου. Καλείστε να απελευθερώσετε τον άνθρωπο από την τυραννία των δογμάτων, από τους ολοκληρωτισμούς, από τις κλειστές εξουσίες, από τους κομματικούς, από τους συγκεντρωτισμούς, από τις αεγαίες ομαδοποιήσεις που εξευτελίζουν την προσωπικότητα.

Είσατε εκείνοι που θα βοηθήσετε να περάσουμε από την εποχή του μύθου του μεσαιωνικού και της δεισδαιμονίας, στον ορθολογισμό, στην ανθρώπινη υπευθυνότητα, στο φως.

Αγωνίζεστε σε καιρούς δύσκολους. Είσθε όμως εξοπλισμένοι με μια ιδεολογία που σήμερα ακολουθεί η συντριπτική πλειοψηφία της γενιάς σας στην Ευρώπη και πρέπει να αισθάνεσθε υπερηφάνεια και αυτοπεποίθηση γι' αυτήν. Και ανήκετε σ' ένα Κόμμα δημοκρατικό και σύγχρονο με απαραβίαστη εαυκομματική δημοκρατία.

Βρίσκεσθε έξω από το απατηλό σχήμα Δεξιά - Αριστερά.

Το Κόμμα μας, η Ν.Δ., είναι Κόμμα για όλο το λαό. Που αρνείται να προσδεθεί σε τάξεις και προάγει τη συνεργασία των κοινωνικών ομάδων. Υπηρετεί την Ελευθερία, την πρόοδο, την κοινωνική συνοχή και την εθνική μας ισχύ.

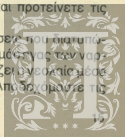
Η ιδεολογία σας, σας εξοπλίζει με όραμα και αρθρωμένο πολιτικό λόγο, τη στιγμή που οι αντίπαλες ιδεολογίες υποχωρούν και δεν διαθέτουν παρά μια συνθηματολογία που έχει απομυθοποιηθεί και δεν παγιδεύει. Και το Κόμμα μας, η Ν.Δ., εκπροσωπεί την ελπίδα του λαού και διαθέτει ένα ρεαλιστικό και πειστικό πρόγραμμα, ικανό να βγάλει τη χώρα από την κρίση. Πρόσφατα στη Θεσσαλονίκη ανακοίνωσα το πρόγραμμα του Κόμματος για την έξοδο της χώρας από την οικονομική κρίση και την οικονομική ανάπτυξη της.

Γνωρίζω πως σήμερα η νεολαία χαιμάζεται. Γνωρίζω πως η Παιδεία έχει διαλυθεί και αποτελεί απλή βιοτεχνία έκδοσης πτυχίων και πεδίο άσκησης κομματικής προπαγάνδας και προώθησης ημετέρων. Η Ν.Δ. αποδίδει πρωταρχική σημασία στην αναδιοργάνωση της Παιδείας και την αναβάθμισή της σε όλες τις βαθμίδες της. Δεν είναι δυνατό να μιλάμε σοβαρά για οικονομική ανάπτυξη και εθνική προκοπή με διαλυμένη Παιδεία. Η Ν.Δ. έχει εκπονήσει πρόγραμμα που προβλέπει άμεσα τη λειτουργική αναδιοργάνωση της Παιδείας και στη συνέχεια την ποιοτική της βελτίωση.

Νέοι και νέες της ΟΝΝΕΔ,

Στο χώρο σας το Κόμμα είσθε εσείς. Και χαίρομαι να διαπιστώσω την πολιτική σας ευαισθησία και την επάρκεια με την οποία αντιμετωπίζετε τα προβλήματα της νεολαίας μας. Φέρνετε στο Κόμμα την άμεση γνώση και την πλήρη καταγραφή των προβλημάτων της νεολαίας και προτείνετε τις δικές σας λύσεις.

Εξετίμησα και σας συχαίρω για τις θέσεις που διατυπώσατε για την αντιμετώπιση της κοινωνικής μέγιστης των νεοαποικιακών, των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η νεολαία μέσα και έξω από το σχολείο και στο στρατό. Απ' όλη ομάδα της

θέσεις σας για το μεγάλο πρόβλημα της ανεργίας των νέων. Συμπορευόμαστε και σε ένα ακόμη σημαντικό θέμα. Υπήρξα και είμαι εκφραστής του πάγιου αιτήματος της νεολαίας μας, και ολοκλήρης της βάσης της Ν.Δ., του αιτήματος της ανανέωσης. Γνωρίζετε πως σήμερα αποτελεί βασική πολιτική επιλογή της Ν.Δ. Ολόκληρο το Κόμμα έχει στρέψει την προσοχή του στην ανανέωση. Είναι η ανανέωση η μεγάλη πολιτική μας επαγγελία προς το λαό μας και η εσωκομματική μας πλέον πραγματικότητα.

Κήρυκες της ανανέωσης

Σας καλώ όλους εσάς, τα νεότερα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας, να γίνετε φλογεροί κήρυκες αυτής μας της επιλογής. Δεν αποτελεί μια απλή διαφοροποίηση από τους πολιτικούς μας αντιπάλους. Αποτελεί μια ποιοτική διάφορη σύλληψη της πολιτικής μας ζωής, που μόνο η οδογμάτιστη ιδεολογία της Νέας Δημοκρατίας μπορούσε να πραγματοποιήσει. Αυτό πρέπει να το αντιληφθεί ο κάθε Έλληνας, φίλος της Νέας Δημοκρατίας ή αντίπαλος. Δικό σας καθήκον και δική σας τιμή είναι να διεξάγετε με νέο ύφος και σε υψηλό επίπεδο τον αγώνα της ανανέωσης.

Το Κόμμα μας, επιχειρώντας την ανανέωση και την επιβολή της αξιοκρατίας σε εθνικό επίπεδο, ανανεώνεται το ίδιο. Μεταθέτει τη δύναμη από τα πρόσωπα στους θεσμούς. Το εγχείρημα είναι μεγάλο και δεν μας επιτρέπει, δεν επιτρέπει σε κανένα μας να υπολογίσει το προσωπικό κόστος και τις προσωπικές θυσίες που απαιτεί. Επαγγελλόμαστε την ανανέωση στον ελληνικό λαό. Ανανέωση θεσμών, μεθόδων, προσώπων. Θα είμαστε κατώτεροι των συνθηκών, κατώτεροι των επαγγελιών μας αν δεν την εφαρμόζαμε και στα του οίκου μας. Δεν θα ήταν η Νέα Δημοκρατία τότε το κατάλληλο Κόμμα για μεγαλόπνοες συλλήψεις, ούτε θα είχε τη δύναμη να δώσει τους αγώνες που απαιτούνται για την υλοποίησή τους. Η απόφασή μας να πραγματοποιηθεί στις αρχές του Φεβρουαρίου το πρώτο συνέδριο της ΟΝΝΕΔ ολοκληρώνει την προ-

σπάθεια ανανέωσης μέσα στο Κόμμα. Στα δικά σας χέρια βρίσκεται τώρα και η ολοκλήρωση των δημοκρατικών διαδικασιών και μέσα στην ΟΝΝΕΔ.

ΟΝΝΕΔίτισες, ΟΝΝΕΔίτες,

Έχετε επιτύχει μέχρι σήμερα έργο μεγάλο. Εκφράσατε τις πολιτικές ανησυχίες της γενιάς σας και αφομοιώσατε πολιτικά μεγάλο και προοδευτικό μέρος της νεολαίας μας. Αναδείξατε την ΟΝΝΕΔ σε μεγαλύτερη δύναμη στο φοιτητικό και στο μαθητικό χώρο. Τα περιθώρια είναι ανεξάντλητα. Σας καλώ όλους και όλες να γίνετε οι κήρυκες της πρωτοποριακής μας ιδεολογίας. Να μεταδώσετε το μήνυμα της Ανανέωσης σε κάθε γωνιά της χώρας. Σας καλώ να πυρπολήσετε κάθε νεανική ψυχή με τα μεγάλα σας ιδανικά.

Ζήτω η ΟΝΝΕΔ

Ζήτω η Νέα Δημοκρατία

Η γυναίκα παράγοντας της πολιτικής ζωής του τόπου

(Ομιλία του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας
ΚΩΣΤΑ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ
σε συγκέντρωση γυναικών του Κόμματος, 24-9-1986)

Νεοδημοκρατίσες αγωνίστριες,
αγαπητές φίλες,

Σας απευθύνω θερμό αγωνιστικό χαιρετισμό. Και σας μεταφέρω την απεριόριστη εκτίμηση του Κόμματος για το μεγάλο έργο που πραγματοποιείτε.

Χαιρετώ στο πρόσωπό σας την πρωτοπορία στους δημοκρατικούς αγώνες του Κόμματός μας. Την πρωτοπορία στον αγώνα για την πολιτικοποίηση της γυναίκας. Για την ενεργό ένταξη στην πολιτική μας ζωή και αξιοποίηση του άλλου μισού του ελληνικού πληθυσμού.

Αγαπητές φίλες,

Την εποχή μας σημαδεύει η δυναμική εμφάνιση της γυναίκας στο πολιτικό προσκήνιο. Μέχρι τη στιγμή αυτή η πολύπλευρη απελευθέρωση του ανθρώπου που μέσα στους αιώνες συντελέσθηκε ήταν ανάπηρη. Ανάπηρη όχι μόνο γιατί ο μισός πληθυσμός, και της προηγμένης ανθρωπότητας, οι γυναίκες δεν είχαν ευεργετηθεί από τα αγαθά αυτής της απελευθέρωσης, αλλά και διότι η κατακτηθείσα ελευθερία δεν μπορεί να γίνει βίωμα για τον κάθε άνθρωπο, όσο δεν την βιώνουν σαν δικό τους καθεστώς οι παιδαγωγοί της ανθρωπότητας, οι μητέρες του κόσμου και του πολιτισμού.

Και κάτι ακόμη: Η ανθρωπότητα θα γνωρίσει την ολοκλήρωσή της στο κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο μόνο όταν η γυναικεία συμμετοχή στις λειτουργίες προσθέσει το «άλλο» που φύσει έχει δοθεί στη γυναίκα. Όχι μόνο έλλειψη όταν η συμμετοχή γίνει πραγματικά ισοτίμη και αριθμητικά ισόσλη, και όταν η γυναίκα θα συμμετέχει ως γυναίκα με το δικό της χαρακτήρα και όχι ως πολιτική απομίμηση του άνδρα στο κοινά.

Αυτό δεν κατανοούν τα δήθεν προοδευτικά ποικιλώνυμα φεμινιστικά κινήματα, τα οποία στη θέση της φυσικής αρμονίας, που ταιριάζει στη συνεργασία των δύο φύλων από τον αλληλοσυμπληρωματικό τους χαρακτήρα, αναπτύσσουν ένα νέο φλυαϊκό πόλεμο και θέλουν να φορτώσουν στη γυναίκα τα ιστορικά παραμορφωτικά ελαττώματα του άνδρα.

Γελοιοποιούν τη γυναίκα με ανδρικά χαρακτηριστικά και εκτρέπουν την πορεία και των δύο φύλων προς την ελευθερία και την αρμονική ανθρώπινη ολοκλήρωση.

Η Ελληνίδα όμως έχει παράδοση συμμετοχής. Παράδοση ελευθερίας. Η συμβολή της στους εθνικοαπελευθερωτικούς μας αγώνες, η σχεδόν ιερατική της θέση στην οικογένεια και η συμμετοχή της στον καθημερινό μόχθο έχουν προετοιμάσει την Ελληνίδα για το ρόλο της στη σύγχρονη εποχή. Και έχουν προετοιμάσει τον άνδρα να την δεχθεί με το σεβασμό που παραδοσιακά δείχνει στη μητέρα του και όχι με την αφέλη έπαρση που η σωματική ρώμη επιδικιεύει.

Η πολιτικοποίηση των γυναικών

Η Νέα Δημοκρατία κινείται στη χρυσή τομή της παράδοσης και της προοπτικής. Είναι μια πολιτική δύναμη που το όραμα δεν σκοτίζει το ρεαλισμό της. Γνωρίζει τη σημερινή πραγματικότητα και δεν ενδιαφέρεται για επιδείξεις. Επιδίδεται σε δουλειά βάθους. Στη θέση των φεμινιστικών πυροτεχνημάτων αντιπαραθέτει την ουσιαστική πολιτικοποίηση των πολυάριθμων γυναικών της τημημάτων και στη θέση των ρητορικών διακηρύξεων την πολιτική δράση των γυναικών κάτω από τις σημαίες της. Δεν χτίζει από τα κεραμίδια για να προκαλεί εντυπώσεις. Γερά και βαθιά θεμέλια χτίζει για να στηρίξουν μια μεγάλη εξέλιξη. Και, κυρίως, δεν αγνοεί την ελληνική εικόνα και δεν επιδιέχεται σε εισαγωγές ξενότροπων μοντέλων. Καταφύσκει την ελληνικότητα, όσο και την πρόοδο, και πιστεύει ότι έχει τις δικές της εγγενείς δυνάμεις να πορευτεί η ελληνική κοινωνία στους νέους δρόμους.

Αγαπητές φίλες,

Οι δημοτικές εκλογές σημαίνουν την ώρα της γυναίκας. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ο προσφορότερος δρόμος για να περάσουν μαζικά οι Ελληνίδες στην πολιτική ζωή του τόπου. Είναι ο χώρος που μπορεί να ασκήσει πολιτική και να ασκηθεί σ' αυτήν. Είναι ο χώρος που της ταιριάζει και την χρειάζεται. Χρειάζεται τις δικές της, τις γυναικείες πολιτικές ευαισθησίες. Και είναι ο χώρος που η άσκηση της πολιτικής μπορεί να διαμορφώσει την πολιτική προσωπικότητα της σημερινής Ελληνίδας χωρίς βιασμούς και απομιμήσεις. Και να αποκτήσει ο χώρος ένα πιο ανθρώπινο πρόσωπο με τη συμμετοχή της. Η εκτεταμένη συμμετοχή των Ελληνίδων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση θα βοηθήσει ουσιαστικά την ίδια και θα δώσει ένα νέο εύρος στην ανανέωση της πολιτικής μας ζωής.

Η Νέα Δημοκρατία πιστεύει πως η ανανέωση της εθνικής μας ζωής περνάει από την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η Νέα Δημοκρατία προωθεί μια ριζικά καινούργια αντίληψη για την Τοπική Αυτοδιοίκηση που δεν θέλει να την βλέπει όργανο στα χέρια της κυβέρνησης και ουραγό των τυχόν πρωτοβουλιών της κεντρικής εξουσίας, αλλά ανεξάρτητη πολιτική δύναμη που θα μπορεί όχι μόνο να προτείνει λύσεις αλλά και άμεσα να παρεμβαίνει στα καθημερινά οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα.

Η Νέα Δημοκρατία δίνει ιδιαίτερη σημασία στην ύπαρξη και την εξέλιξη της κοινότητας. Είναι ίσως η μελλοντική απόληξη στον απρόσωπο και απάνθρωπο χαρακτήρα της σύγχρονης κοινωνίας και το πρωτογενές κύτταρο, όπου η δημοκρατία μπορεί να λειτουργήσει άμεσα. Η σημερινή κυβέρνηση όμως καταργεί τις κοινότητες.

Καταργούνται οι Κοινότητες

Αποκορύφωμα του κυβερνητικού αυταρχισμού που αποκαλύπτει και τις αληθινές προθέσεις του ΠΑΣΟΚ για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, είναι ο νόμος που ψηφίστηκε πριν από τον Ιούνιο, με καταφανή πρόθεση να επιβάλει στην

έκταση που ακόμα μπορεί) τις δημοτικές εκλογές του Οκτωβρίου. Με το νόμο αυτό ο θεσμός της Κοινότητας, το λίκνο του Ελληνισμού, καταδικάζεται σε θάνατο. Όταν οι διατάξεις του αυταρχικού αυτού νόμου εφαρμοστούν πλήρως, οι σημερινοί 303 Δήμοι και 5697 Κοινότητες θα περιοριστούν σε 1.200 μόνο ενιαίους Δήμους. Οι υπόλοιπες μονάδες Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα συνενωθούν υποχρεωτικά, ανεξάρτητα από τις ιδιομορφίες τους και τη βούληση των κατοίκων τους. Και οι έδρες των Δήμων που θα προκύψουν από την αναγκαστική αυτή συνένωση, θα καθοριστούν αφ' υψηλού από τον υπουργό Εσωτερικών. Προς δόξα της αυτονομίας, της αποκέντρωσης και της συμμετοχής των πολιτών στις αποφάσεις, για τις οποίες τόσα χρόνια θριαμβολογούσε το ΠΑΣΟΚ...

Η ανανέωση της πολιτικής μας ζωής

Η Νέα Δημοκρατία έχει την πολιτική βούληση και το συγκεκριμένο πρόγραμμα να πραγματοποιήσει μια βαθιά και ουσιαστική ανανέωση της πολιτικής μας ζωής. Η θεσμική ανανέωση που εξαγγέλλει για τον τομέα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως έχω τονίσει σε πρόσφατες εισηγήσεις μου στην Κεντρική Επιτροπή του Κόμματος και την Εθνική Συνδιάσκεψη, κατέχει καίρια θέση στο πρόγραμμά μας. Η θέση μας αυτή συμπληρώνεται με τη σταθερή επιδίωξη για ευρύτερη και ουσιαστικότερη συμμετοχή της γυναίκας στα πολιτικά πράγματα, αρχής γενομένης από την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Ενδεικτικό είναι το σύνθημά μας: «Κάνας συνδυασμός χωρίς γυναίκα».

Την ιστορική της αυτή πρωτοβουλία η Νέα Δημοκρατία στηρίζει αποφασιστικά στις γυναίκες. Στις αγωνίστριες που έχουν αποδείξει πόσο καλά ξέρουν να αγωνίζονται και να κερδίζουν. Ο προεκλογικός αγώνας, αγαπητές φίλες, στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό σε σας. Και ο αγώνας αυτός δεν αποβλέπει μόνο στην επιτυχία των υποψηφίων που υποστηρίζει το Κόμμα μας. Αποβλέπει εξίσου στην προώθηση και εκλαίκευση των πρωτοποριακών μας θέσεων. Αποβλέπει στο να

γίνει κοινή συνείδηση η ανάγκη της ανανέωσης. Το επισημαστέο στα άξια χέρια και της νέας πρωτοποριακής πολιτικής δύναμης. Στα χέρια των γυναικών της Νέας Δημοκρατίας.

Θέλω δε από αυτό το βήμα να τονίσω:

Απ' όλους τους τομείς της κοινωνικής και πολιτικής δράσης η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι για τις γυναίκες το ιδανικότερο πεδίο. Είναι η άμεση και οργανική προέκταση του σπιτιού και της οικογένειας και συγχρόνως το άμεσο και λειτουργικό τους περιβάλλον. Κανείς δεν τις ξεπερνάει στη γνώση του χώρου και την επίγνωση των αναγκών του. Με την ευαισθησία τους, την αγάπη τους για την τάξη και το νοικοκύρεμα, με την προτίμηση πρακτικών και λειτουργικών λύσεων είναι οι γυναίκες καλά προετοιμασμένες για τα πολιτικά και τεχνικά προβλήματα, που καλείται να επιλύσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η καλύτερη λειτουργία της πόλης ή του χωριού, η φροντίδα για όμορφο, πολιτισμένο και ανθρώπινο περιβάλλον, η πολιτιστική ανάπτυξη, η δημοτική ή κοινοτική πρόνοια, η προστασία του περιβάλλοντος από τη μόλυνση, τα σχολεία, το πράσινο και τα πάρκα, οι καθημερινές σχέσεις των δημοτών είναι προβλήματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που οι γυναίκες μπορούν ν' αντιμετωπίσουν με ευαισθησία και αποτελεσματικότητα. Και κάτι ακόμα: Οι γυναίκες δεν έχουν εθισθεί να δραπετεύουν από το άμεσο περιβάλλον τους. Ζουν περισσότερο σ' αυτό και το ανταπολούν. Το γνωρίζουν όπως γνωρίζουν και τι πρέπει να γίνει, τι πρέπει να αλλάξει.

Οι γυναίκες είναι πρωτοπόρες

Γι' αυτό καμιά γυναίκα —είτε ως υποψήφια δήμαρχος ή κοινotάρχης, είτε ως υποψήφια σύμβουλος είτε ως απλή αγωνίστρια— δεν πρέπει να λείπει από αυτό το προεκλογικό πεδίο. Η συμμετοχή τους στον αγώνα για την ανεξαρτησία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από τα δεσμά του καπιταλισμού, για την καλύτερη ποιότητα ζωής, για την ανανέωση της εθνι-

κής μας ζωής είναι σήμερα επιτακτική αλλά και αποφασιστική. Οι γυναίκες είναι πρωτοπόρες σε κάθε δημοκρατικό αγώνα.

Σήμερα, λοιπόν, ενόψει των εκλογών του Οκτωβρίου, έχουν οι γυναίκες την ευκαιρία να αγωνιστούν και να αποδείξουν την ικανότητα και την αποτελεσματικότητά τους. Κάνοντας την πόλη, το χωριό, τη συνοικία, τη γειτονιά τόπους Δημοκρατίας και Πολιτισμού. Η νίκη θα είναι διπλή. Θα κατακτήσουμε τους στόχους μας και μέσα από τον αγώνα αυτόν θα έχουμε ανεβάσει το επίπεδο της γυναικείας συμμετοχής. Θα έχουμε βελτιώσει τη θέση της γυναίκας και αντικειμενικά και στην αποδοχή από την κοινή συνείδηση της πολιτικής δραστηριότητας της γυναίκας.

Η πολύπλευρη κρίση

Αγαπητές φίλες,

Βρισκόμαστε στη δίνη μιας πολύπλευρης κρίσης που απειλεί όλους μας και τον καθένα ξεχωριστά. Κρίση οικονομική, κρίση πολιτική, κρίση θεσμών και αξιών. Κρίση ηθική και πολιτισμική.

Από την κοινωνική τη θέση αλλά και επειδή πλήττεται ιδιαίτερα, η γυναίκα γνωρίζει καλά το χαρακτήρα της κρίσης. Η ανεργία πλήττει κατά προτίμηση αυτήν και τα παιδιά της. Τα ποσοστά των άνεργων νέων και των άνεργων γυναικών έχουν ήδη διογκωθεί ως την απελπισία. Και από παράδοση η γυναίκα είναι υπουργός των οικονομικών σε κάθε ελληνική οικογένεια. Αυτή αγωνίζεται και αγωνιά να ισοσκελίσει τον οικογενειακό προϋπολογισμό, που κάθε μέρα γίνεται και πιο ελλειμματικός και πιο προβληματικός. Γνωρίζει την αγορά και οι αριθμοί των αυξήσεων μιλούν σ' αυτήν και μια άλλη σκληρή γλώσσα. Γι' αυτό και η γυναίκα θα δώσει με την ψήφο της την πιο σκληρή απάντηση και γι' αυτήν την κρίση.

Πέντε χρόνια στην κυβέρνηση το ΠΑΣΟΚ με πράξεις και παραλείψεις εξέθρεψε την κρίση. Διαχειρίστηκε την Οικονομία χωρίς πνεύμα υπεύθυνου νοικοκύρη, χωρίς την αγωνία του αύριο και αίσθημα δικαιοσύνης και ισότητας, αλλά ευκαι-

ριακά και σπάταλα.

Και άσκησε την εξουσία με έναν αυταρχισμό που τραυμάτισε θεσμούς και αρχές. Στη βαριά σκιά των σκανδάλων επιδίδεται σε μια μάχη «νομής» και κατανομής της εξουσίας, αδιάφορο για την καταστροφή που επέρχεται.

Γιατί η Οικονομία μας περνά τη χειρότερη κρίση της μεταπολεμικής περιόδου. Για πέμπτη συνεχή χρονιά η ακρίβεια καλπάζει, η ανεργία διογκώνεται, το εξωτερικό χρέος μας πνίγει. Για πέμπτη συνεχή χρονιά οι εξαγωγές πέφτουν, οι εισαγωγές αυξάνονται. Για πέμπτη συνεχή χρονιά οι φόροι, οι αυξήσεις των αγαθών και των λογαριασμών των δημοσίων οργανισμών ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΛΤΑ και άλλων, οι πιστωτικοί περιορισμοί, έχουν φέρει σε απόγνωση όλες τις παραγωγικές και κοινωνικές τάξεις, εργαζόμενους και συνταξιούχους, «προνομιούχους» και μη...

Το κομματικό παρακράτος

Η εικόνα της Ελληνικής οικονομίας είναι πράγματι ΑΝΗΣΥΧΗΤΙΚΗ. Όχι μόνο για το παρόν αλλά για τους κινδύνους που εγκυμονεί για το μέλλον. Το ΠΑΣΟΚ «πέτυχε» να δημιουργήσει τελικά μια Οικονομία που κατατρέχεται από την τοκογλυφία, τον παρασιτισμό, από το ΚΟΜΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΑΚΡΑΤΟΣ. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι ποικιλώνυμοι «φορείς» που ίδρυσε η Κυβέρνηση όπως η ΠΡΟΜΕΤ, η ΕΜΠΟ, η ΙΤΚΟ, η ΕΟΦ και τόσο άλλοι, που αποτελούν φανερά και κρυφά πλοκάμια αυτού του κομματικού παρακράτους. Μια Οικονομία που το διαφανές και ηθικά αποδεκτό κίνητρο του κέρδους έχει αντικατασταθεί από τη μίζα και το μονοπωλιακό εκβιασμό, με την ανοχή του επίσημου και την ευλογία, αν όχι την πρωτοβουλία του κομματικού κράτους. Αυτή η Οικονομία δεν είναι ούτε ελεύθερη ούτε δημοκρατική. Είναι Οικονομία ανήθικη που ταιριάζει στο σχεδιασμό και την αυθαιρεσία των κάθε είδους αυταρχισμών.

Το κυβερνών κόμμα εξάντλησε όλες τις εφεδρίες του και καταρρέει. Εξαντλήθηκαν όμως παράλληλα το όριο ανο-

χής του λαού και τα περιθώρια της Οικονομίας.

Αυτά τα γνωρίζει η Κυβέρνηση, τα γνωρίζει το ΠΑΣΟΚ. Γνωρίζει επίσης ότι εξαντλήθηκαν και τα όρια εξαπάτησης του λαού και η αποτελεσματικότητα των πλαστών διλημμάτων.

Η Νέα Δημοκρατία έχει πολιτικοποιήσει τις δημοτικές εκλογές και η επιλογή της αυτή ήδη έχει δικαιωθεί από τα πράγματα. Είναι η πολιτικοποίηση των δημοτικών η απάντηση στην κομματικοποίηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που επιφέρει το ΠΑΣΟΚ.

Κρίνεται η κυβερνητική πολιτική

Η θέση της Νέας Δημοκρατίας για τις προσεχείς δημοτικές εκλογές είναι απόλυτα ξεκαθαρισμένη. Στις εκλογές αυτές κρίνεται η κυβερνητική πολιτική και πρακτική στον τομέα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που ασφαλώς όμως αποτελεί μέρος της γενικότερης κυβερνητικής πολιτικής. Στις δημοτικές εκλογές του Οκτωβρίου είναι σαφές ότι η επιλογή δεν θα είναι μόνο ανάμεσα σε φιλελεύθερους δημάρχους που θ' ασχοληθούν με το νοικοκύρεμα των δήμων τους και σε παντός τύπου τοποτηρητές του κόμματος - δημάρχους των ψηφισμάτων. Η επιλογή πάνω απ' όλα, θα είναι ανάμεσα σε μια φιλελεύθερη προοπτική για μια πραγματικά ανεξάρτητη Τοπική Αυτοδιοίκηση και στην προοπτική για μια υποδουλωμένη από το κράτος και το κόμμα Τοπική Αυτοδιοίκηση. Οι δημοτικές εκλογές αποτελούν συνεπώς σημαντικό πολιτικό γεγονός με ευρύτερη σημασία και το αποτέλεσμά τους θα περιέχει πολιτικό μήνυμα που θα επηρεάσει αναμφίβολα την πολιτική ζωή του τόπου.

Πολιτικοποίηση όμως δεν σημαίνει και κομματικοποίηση. Αντίθετα, στόχος της Νέας Δημοκρατίας είναι να απαλλάξει την Τοπική Αυτοδιοίκηση από το στεγνό κομματισμό που έχει επιβάλλει η σημερινή Κυβέρνηση. Στα πλαίσια της πλουραλιστικής φιλελεύθερης ιδεολογίας μας πιστεύουμε ότι οι δημοτικοί άρχοντες πρέπει να είναι υπέρτες των πολιτών, όλων

των πολιτών και όχι του Κόμματος, οποιουδήποτε Κόμματος.

Η συμμετοχή των Κομμάτων σε κάθε πολιτική και κοινωνική εκδήλωση — από το συνδικαλισμό μέχρι την Τοπική Αυτοδιοίκηση — επιβάλλεται από τη δημοκρατική αρχή. Η συμμετοχή αυτή έχει την έννοια ότι συγκεκριμένοι υποψήφιοι αποδέχονται σε γενικές γραμμές τις θέσεις κάποιου κόμματος, χωρίς όμως οι συγκεκριμένοι αυτοί υποψήφιοι να υπάγονται κατά την εκτέλεση των δημοτικών καθηκόντων τους σε κομματική πειθαρχία ούτε να υποχρεώνονται να εκτελούν τα κομματικά κελεύσματα. Αδέσμευτος κι ανεξάρτητος δεν σημαίνει άνθρωπος χωρίς συγκεκριμένες αρχές, χωρίς βαθύ πολιτικό και κοινωνικό προβληματισμό. Σημαίνει ότι είναι ικανός να θέτει τα συμφέροντα του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης που εκπροσωπεί πάνω από τα συμφέροντα και τα κελεύσματα του Κόμματος, στο οποίο ανήκει ή πρόκειται.

Αυτήν ακριβώς την έννοια έχει η ανεξαρτησία των υποψηφίων δημοτικών αρχόντων που υποστηρίζει η Νέα Δημοκρατία. Είναι άνθρωποι που πιστεύουν ότι δεν επιτρέπεται κομματική κηδεμονία στη δημοτική δράση τους. Είναι άνθρωποι που δεν θα διστάσουν ν' αντιταχθούν στο Κόμμα τους κατά τη διεκδίκηση των δημοτικών συμφερόντων. Και ανήκουν σ' ένα Κόμμα, που υιοθετεί και διακηρύσσει τις αρχές αυτές.

Για το λόγο αυτό οι υποψήφιοι δήμαρχοι και κοινοτάρχες που υποστηρίζει η Νέα Δημοκρατία έχουν πλήρη ανεξαρτησία να διοργανώσουν την προεκλογική εκστρατεία, όπως αυτοί νομίζουν. Γι' αυτό και το Κόμμα μας ούτε οργανώνει κεντρική προεκλογική εκστρατεία, ούτε έχει ορίσει «κομματικό επιτελάρχη» υπεύθυνο για τις εκλογές αυτές. Ακριβώς, το συγκεντρωτικό πρότυπο που εφαρμόζει το ΠΑΣΟΚ αποδεικνύει και αυτό, μαζί με όλα τ' άλλα, την απροκάλυπτη κομματικοποίηση των δημοτικών εκλογών από το κυβερνητικό Κόμμα. Κομματικοποίηση που δεν έχει το θάρρος να αναλογιστεί.

Η Νέα Δημοκρατία ολοκληρώνει σήμερα το προοδευτικό-τερο θεσμικό πλαίσιο, που γνώρισε ποτέ η χώρα μας για την

Τοπική Αυτοδιοίκηση και η ίδια θεσμοθέτησε από το 1974. Την παρέλαβε συρρικνωμένη και της έδωσε νέα πνοή με τις κατευθυντήριες διατάξεις των άρθρων 101 και 102 του Συντάγματος του 1975, με τη διοικητική αποκέντρωση, με την ψήφιση του νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, με το νόμο για τις προσόδους των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με την για πρώτη φορά θέσπιση της δυνατότητας επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους.

Το Κόμμα του μέτρου

Η Νέα Δημοκρατία είναι το Κόμμα του μέτρου. Επιχειρεί τις αλλαγές εξελικτικά και όχι βίαια, όταν δηλαδή έχουν ωριμάσει οι κοινωνικές συνθήκες, ώστε να είναι ασφαλής η μακρομέρευση και η επιτυχία τους. Κι αυτό ακριβώς κάνει και σήμερα. Η κοινωνία μας είναι ώριμη τώρα για να δεχθεί τις αλλαγές που προτείνουμε. Και γι' αυτό ακριβώς τις προτείνουμε τώρα.

Πιστεύουμε ειλικρινά ότι ο λαός μας θα ανταποκριθεί με την ψήφο του της 12ης Οκτωβρίου 1986 στο προσκλητήριο των καιρών. Και θα περιβάλει με την εμπιστοσύνη του όλους εκείνους που υποστηρίζουν τις παραπάνω θέσεις, τις σωστές θέσεις. Γιατί τώρα μπορούν να εφαρμοστούν. Και φυσικά, μπορούν να εφαρμοσθούν αποτελεσματικά μόνο απ' όσους τις πιστεύουν. Για να γίνει σύντομα χειροποιστή πραγματικότητα η ανανέωση της εθνικής μας ζωής, η ανανέωση που περνά από την Τοπική Αυτοδιοίκηση και την ευρύτατη συμμετοχή των γυναικών σ' αυτήν.

Γυναίκες της Νέας Δημοκρατίας, είναι και δική σας κατάσταση οι πρωτοποριακές θέσεις μας. Είναι και δική σας ευθύνη να επικρατήσουν. Έχετε αποδείξει πως ξέρετε να αγωνίζεσθε. Σταθείτε και πάλι σήμερα στην πρωτοπορία για την ανανέωση της πολιτικής μας ζωής. Ανοίξτε με το δικό σας αγώνα, με το δικό σας παράδειγμα, το δρόμο για τη συμμετοχή κάθε γυναίκας στην πολιτική μας ζωή.

